

Stalino KELIU

LKP(b) KUPIŠKIO APSKRITIES KOMITETO IR
KUPIŠKIO APSKRITIES VYKDOMOJO KOMITETO ORGANASDina 3-ji
metai 1948 m. rugpjūčio 5 d. ketvirtadienis
Kaina 20 kp
№ 69 (124)

Sustiprinti partinį vadovavimą kom- jaunimo organizacijai

Kupiškio apskrityje šiuo metu yra jau gana daug skaitlinga ir stipri komjaunimo organizacija. Visuose valsčiuose sudaryta po keletą komjaunimo pirminių organizacijų. Komjaunuoliai aktyviai dalyvauja visose bolševikų partijos ir tarybinės vyriausybės pravedamose politiniuose-ukinėse kampanijose, kaip grūdų ir kitų žemės ūkio produktų paruošos, spaudos platinimas, miško paruošos, medelių sodinimas ir t. t. Ši pavasario apskrities komjaunimo organizacija aktyviai dalyvavo 1948 metų pavasario sėjos kampanijoje. Komjaunuoliai kaime vedė platų masinį aiškinamąjį darbą apylinkėse, ryšium su pasirošimu pavasario sėjai, rodė praktinio darbo kairę, MTS-e bei MANP pavyzdžius. Komjaunuoliai labai daug padėjo apskrities partinėms ir tarybinėms organizacijoms š. m. pavasario sėjos kampanijoje.

Apskrities komjaunuoliai, be to, vedė didelį aiškinamąjį darbą valstiečių tarpe, kovodami, kad mūsų kaimas kuo greičiau pereitų į pilnutinio socializmo vėžes. Komjaunuoliai agitatoriai darė pranešimus ir paskaitas valstiečiams, vedė individualius pokalbius, dirbo su valstiečių jaunimu ir t. t. Komjaunimo iniciatyva plačiai vystoma mentinė saviveikla. Bendrai, apskrities komjaunimo organizacija jau daug nudirbo mūsų apskrities kultūrinimo srityje.

Apskritai, reikia pasakyti, kad Kupiškio apskrities komjaunuoliai beveik visose srityse rodo savo iniciatyvą, pridėda savo komjaunuolišką energiją.

Bet mums reikia skaitytis su faktu, kad komjaunimo organizacija yra partijos rezervas ir pagalbininkas, kad ji jungiasi prie bolševikų partijos. Iš to seka išvada: partija vadovauja komjaunimo organizacijai.

Bet kaip gi tas vadovavimas atrodo, pažūrėjus objektyviai?

Apskrityje yra keletas valsčių, kur vietinės partinės organizacijos visai tinkamai vadovauja komjaunimo organizacijoms. Visų pirma, reikia atžymėti Viešintų valsčiaus LKP(b) komitetą, kuris teisinga linkme vadovauja komjaun-

nuoliams. Partijos valsčiaus komiteto sekretorius drg. Ivanilovas dalyvauja komjaunimo pirminių organizacijų susirinkimuose, padėda LLKJS valsčiaus komitetui jo darbe, in- struktuoja ir kontroliuoja komjaunuolius, vykdančius politinius bei ūkinius uždavinius ir reikalauja griežtos darbo atskaitos iš komjaunuolių.

Neblogai komjaunimo organizacijai vadovauja ir Kupiškio valsčiaus partijos komite-

tas. Tačiau šie du valsčiai — tai išimtis. Kituose valsčiuose partiniai vadovai visai pamiršo, kad jų valsčiuose komjaunimo organizacijų darbas paliktas savičigai.

Štai, dėl vaizdumo paimkime, kad ir Subačiaus valsčiaus partijos komitetą, kurio sekretorius drg. Janonis, galbūt, visai nežino, kad Subačiaus valsčiuje yra skaitlinga komjaunimo organizacija. LLKJS valsč. k-to sekretorius drg. Siliekas teisingai nusi-skundžia, kad valsčiaus partinė organizacija jam nenurodo darbo trukumų ir klaidų, kurių, savaime aišku, yra. Komjaunuoliai čia dirba patys be pašalinės pagalbos. Drg. Siliekas yra energingas darbuotojas, bet be partinės organizacijos nurodymų jis ateityje gerai dirbti negalės.

Tokia pat padėtis ir Svėdasų valsčiuje, kur partijos valsčiaus komitetas nesusirūpino beveik chaotiška padėtimi valsčiaus komjaunimo organizacijoje, kai čia nebuvo valsčiaus komsorgo. Partijos valsč. komiteto sekretorius drg. Baronas nematė, kad keletą mėnesių iš eilės valsčiuje nebuvo pravedami komjaunimo susirinkimai, nebuvo renkamas VLKJS nario mokestis ir iki kraštutinumo pašlijo drausmė komjaunuolių tarpe.

Taip, kaip drg. Baronas, i komjaunimo organizaciją atsi-nešama ir Skapiškio, Aukštupėnų bei Gelažių valsčiuose.

Tai — žalingas atsinešimas. Valsčių partiniai vadovai privalo ryžtingai pagerinti savo vadovavimą komjaunimo organizacijoms. Reikia kontroliuoti ir atidžiai stebėti LLKJS VK-tų veiklą, instruktuoti ir įjungti į svarbių uždavinių vykdymą visus komjaunuolius, reikalaujant iš jų tikslios darbo atskaitos.

Pirmūnų pavyzdžiu vykdykime valstybines grūdų paruošas!

15 to grūdų valstybei

Rugpjūčio 2-os dienos anks-tyvą rytą visomis Subačiaus miestelio gatvėmis pradėjo plaukti šimtai valstiečių vežimų su grūdais valstybei. Tai raudonoji gurguolė, kurios priekyje važiuo rankose laikas vėliava, gurguolės organizatorius ir vadovas, žudžgalių apylinkės vykdomojo komiteto Tarybos pirmininkas drg. Mickūnas. Gurguolė išsietė per visą miestelio centrinę gatvę. Visų veiduose šypsena, kad laiku ir organizuotai atsiskaitys su valstybe grūdų paruošose. Užklausus drg. Mickūną, kaip jis suorganizavo tokią gausią savo apylinkės valstiečių raudonąją gurguolę, atsako: — Visai paprastai. Pirmiausia pravedžiau tuo tikslu su darbo valstiečiais susirinkimus, išaiškinau kokią reikšmę duoda grūdų pristatymas valsty-

bei su raudonosiomis gurguolėmis. Mano apylinkės valstiečiai, tą aiškiai supratę ir įvertinę, visi kaip vienas, atvyko su gurguole, — tęsia toliau jis, — daugelis jų jau atliko daugiau, kaip 75 proc. metinio grūdų plano.

Mickūnas savo žodžiams teisus. Iš 70 raudonosios gurguolės dalyvių, 30 valstiečių, kaip naujakurs Kaminskas Jonas, valstietis Šaučiūnas Antanas ir mažžemiai valstiečiai Urbonas Aleksas, Kunčė Jurgis, Ramanauskas Lidas ir kiti jau atliko 80 proc. bendro jiems skirto metinio grūdų plano.

Su raudonąja gurguole tą dieną Žudžgalio apylinkės valstiečiai į grūdų priėmimo punktą atvežė 15 to naujojo derliaus grūdų.

P. Miškinis

Aktyvus raudonųjų gurguolių organizatorius

Subačiaus valsčiaus, Mažionių apylinkės pirmininkas drg. Stumbrys aktyviai dalyvauja visose ūkinėse bei politinėse kampanijose. Šios apylinkės Tarybos deputatai savo posėdžiuose priimtus nutarimus įgyvendina tikrumoje. Jis dažnai suorganizuoja raudonąsias gurguoles. Ne tik valsčiuje, bet ir apskrityje pats pirmasis suorganizavo gausią raudonąją gurguolę su šiuo valstybei. Dabar, prasidėjus grūdų paruošų kampanijai, irgi, nesnaudžia. Jo iniciatyva buvo suorganizuotos jau kelios raudonosios gurguolės su naujojo derliaus grūdais valstybei. Gausingiausią raudonąją gurguolę su grūdais

valstybei jis suorganizavo rugpjūčio 2 dieną. Į Subačiaus grūdų priėmimo punktą atvyko gurguolė su 50 valstiečių vežimų ir atvežė 12 to grūdų. Dalis raudonosios gurguolės dalyvių, kaip mažžemė valstietė Vasiliauskienė Apolionija, vidutiniškai Aidukas Kazys, Balbauskas Balys atsiskaitė su valstybe visu 100 proc. duoninių grūdų paruošose. Įpusėjo grūdų prievoles valstiečiai Bartkevičius Mykolas, Bernadišienė Ona, Plėtaite Emilija ir kt.

Apylinkė jau įvykdė 20 proc. jau duoto bendro metinio plano.

S. Povilaitis

Jau pilnėja duonos sandėliai

Prie Kupiškio grūdų priėmimo sandėlio kiekvieną dieną pradėjo plaukti ilgos valstiečių vežimų eilės. Jie veža duoninius grūdus valstybei. Valstiečių veidai linksmi: jie žino, kad laiku ir pilnai atsiskaitys su valstybe.

Štai atvažiuoja Kupiškio valsč., Papilių apylinkės raudonoji gurguolė, gražiai pasipuošusi vėliavomis ir žalumynais. Iš šios apylinkės atvažiuo 65 vežimai. Daugiausia šiame grūdų atvežė apylinkės vykdomojo komiteto pirmininkas drg. Mekas, kuris energingai pasižymėjo aiškinamajame darbe ir organizuojant šią raudonąją gurguolę. Jis atvežė 85 proc. jam priklausančios metinės grūdų paruošų normos ir pareiškė:

— Šiais metais duonos užteks ir valstybei atiduoti ir mums iki sekančio derliaus. Prievols atiduosime pilnai ir laiku, pildydami drg. Stalinui duotąjį žodį! Toliau drg. Mekas užtikrino visos apylinkės vardu, kad artimiausiomis dienomis Papilių apylinkė užbaigs metines grūdų prievoles. Šios apylinkės Čiovėdžių kaimo valstietis Augulis, atvežęs 350 kg duoninių grūdų, sako:

— Darbais mes įrodysime meilę didžiajam Stalinui! Augiliu pasekė ir to paties kaimo valstietis Jurgelionis, pristatydami į grūdų paruošų punktą 300 kg geriausių grūdų.

M. Morkūnas

Raudonoji gurguolė Šimonių valsčiuje

Valsčiaus vykdomojo komiteto pirmininkui drg. Mėlyniui vadovaujant rugpjūčio 2 dieną buvo suorganizuota raudonoji gurguolė su naujojo derliaus grūdais valstybei. Gurguolėje dalyvavo per 50 valstiečių vežimų. Gurguolininkai pristatė į Kupiškio grūdų priėmimo punktą 11 to grūdų. Tai jau trečioji raudonoji gurguolė Šimonių valsčiuje.

B. Rukas

Grūdai plaukia valstybei

Baigę rugių valymą, pradėjo vykdyti grūdų paruošas Gelažių valsčiaus darbo valstiečiai. Valsčiuje jau priskai-toma dešimtys valstiečių, kurie metines grūdų prievoles jau baigė vykdyti. Rugpjūčio 2 dieną iš Tiltagalių apylinkės atvyko 20 valstiečių vežimų raudonoji gurguolė su naujojo derliaus grūdais valstybei. Gurguolininkai tą dieną pristatė 5 to grūdų. Raudonosios gurguolės dalyviai Stasys Antanas, Čeriauka Marcelinas ir kiti jau 60 proc. atliko jiems uždėtos metinės grūdų normos.

P. Saibutis

Geriausieji grūdai valstybei

Per Kupiškio miestą slenka ilga vežimų vartinė. Tai Aukštupėnų valsčiaus naujakurių ir darbo valstiečių raudonoji gurguolė iš 40 vežimų, atvežusi apie 8 to duoninių grūdų. Gurguolė pasipuošusi raudona vėliava, o linksmi nusiteikę darbo valstiečiai bando dainuoti. Šią raudonąją gurguolę suorganizavo Jutkonų apylinkės pirmininkas drg. Sakavičius ir valsčiaus instruktorius Breskus.

Daugiausia naujojo derliaus rugių atvežė valstietis Matuzevičius, kurio vežime gulėjo 6 maišai grūdų. Jis šiandien atvežė 500 kg rugių.

Štai atvežtuosius grūdus sveria valstietė G. Čiurlienė. Ji atvežė 300 kg. — Jeigu vežti grūdus valstybei, tai nors pilną vežimą — šypsodamasi pareiškė Čiurlienė. Šiais valstiečiais pasekė Vaitiekūnas, kuris atvežė 400 kg grūdų.

— Šiais metais derlius gražus, todėl šiandien atvežiau geriausius grūdus valstybei, — pareiškė valstietis Vaitiekūnas. Valstiečiais pirmūnais seka valstiečiai Vaitiekūnienė, Jonuška Antanas ir kiti.

M. Paberžis

Partijos gyvenimas

Pagerinti partorganizacijų darbą kaime

Tarybiniai darbo valstiečiai, vykdydami VKP(b) CK vasario plenumo istorinį nutarimą „Dėl priemonių žemės ūkiui pakelti pėkariu laikotarpiu“, pasiekė gana gražių rezultatų. Praėjusiais metais apskrities darbo valstiečiai garbingai įvykdė duotąjį žodį draugui Stalinui, prieš laiką įvykdė visas valstybines prievoleis ir davę nemažą kiekį žemės ūkio produktų valstybei virš plano. Šiais metais taip pat padarytas stambus laimėjimų žingsnis žemės ūkyje.

Aukštųjų ir Kupiškio valsčių partinės organizacijos laiku pastatė derliaus valymą ir paruošę vykdymo klausimą savo dienotvarkėje ir šandieną jau matosi darbo rezultatai. Bendrai paėmus, apskrityje politinis — masinis aiškinamasis darbas darbo valstiečių tarpe, ryšium su naujo derliaus valymu ir prieš laiką valstybinių prievolių įvykdymu, stovi nepatenkiamame lygyje. Eilėje valsčių, kaip Šimonių, Gelažių ir Skapiškio, partinės organizacijos

dar ir po šiai dienai stovi nuošaliai nuo duonos paruošę kampanijos. Šiuose valsčiuose iki šiol neorganizuoti agitkolektyvai. Daugumoje partinis, tarybinis ir komjaunimo aktyvas, išvykęs į apylinkes, vietoje to, kad prarasti politinį — masinį aiškinamąjį darbą gyventojų tarpe, vietoje padėti darbo valstiečiams išspręsti juos įdomaujančius klausimus, apsiriboja tik sausais administraciniu darbu. Partijos valkomų sekretoriai ir pirminių partinių organizacijų sekretoriai šandieną turi pastatyti prieš save pirmoje eilėje derliaus valymo ir prieš laiką valstybinių prievolių įvykdymo klausimą. Dėl šios svarbiausios kampanijos pirmoje eilėje reikia pritraukti priešakinį tarybinį ir komjaunimo aktyvą, sutverti agitkolektyvus bei agitbrigadas, joms vadovaujant skleisti teisingą bolševikinį žodį kaime darbo valstiečių tarpe, negalėtingai demaskuojant bet kurią priešišką propagandą, kuri dar ir po šiai dienai

vienoje ar kitoje vietoje retkarčiais pasireiškia.

Taip pat prieš partines organizacijas stovi uždavinys teisingai organizuoti ir išnaudoti kuliamašias mašinas, kurios turi būti proporcingai paskirstytos ir turinčios konkrečius uždavinius kalimo sezone. Dėl sėkmingo politinio — masinio aiškinamojo darbo vedimo gyventojų tarpe, būtina reikalinga į šį darbą įjungti visas kultūros — švietimo įstaigas bei apylinkių aktyvą. Pas mus kiekvienoje apylinkėje randasi klubai — skaityklos, nuolatinės veikiančios kultūros — švietimo komisijos, kurios, joms teisingai vadovaujant ir teikiant konkrečią pagalbą, gali atnešti milžinišką naudą politinio — masinio aiškinamojo darbo bare.

Nėra abejonės, kad ir šiemet valsčių partinės ir komjaunimo organizacijos supras sėkmingo derliaus nuvalymo ir prieš laiką su valstybe visomis prievolėmis atsiskaitymo reikšmę.

Š. Uosis

Rastovas prie Dono. Artelė „Modelj“ įsisavino modelinės avalynės gamybą iš chlorvinilo. Įvairiaspalviai vyriški ir moteriški tufiai, padaryti iš šitos medžiagos, nesiskiria nuo lakuotos avalynės. Šiais metais artelė pagamino 18 tūkstančių porų vyriškos, moteriškos ir vaikiškos avalynės iš chlorvinilo.

Nuotraukoje: moteriškos avalynės meistras P. Dedulskis (iš kairės), baigiantis penkių mėninių normų vykdymą, ir artelės pirmininkas I. Savičius apžiūri pagamintą produkciją.

A. Šteinikovo foto

TASS-o spaudos klisė

TRUMPAI IŠ APSKRITIES

Komjaunimo talka

Geriausių Svėdasų valsčiaus komjaunuolių grupė su komjaunimo organizatoriumi drg. Masilioniu priešakyje talkininkauja valstiečiams. Nesenai 10 komjaunuolių Bajorų apylinkėje per vieną dieną nuvalė 2,5 ha rugių.

Tokios komjaunuolių talkos vyksta ir kitose Svėdasų valsčiaus apylinkėse.

J. Kriaušinis

Ir Skapiškio komjaunuoliai organizuoja talkas

Skapiškio valsčiaus komjaunimo organizacija, vadovaujama naujo komjaunimo organizatoriaus drg. Baltrūno, aktyviai dalyvauja paskutinių rugių hektarų nuplovime. Nesenai 13 komjaunuolių talkininkavo Blitūnų apyl. kooperatinės žemės ūkio draugijos laukuose, kur nuplovė apie 3 ha rugių. Talkoje dirbo komjaunuoliai drg. drg. Barzdžiukaitė, Mykoliūnaitė ir Pantelejevas.

M. Mišenis

Kupiškio mokytojai Maskvoje

Nesenai grįžo iš Maskvos Kupiškio mokytojų ekskursija iš 15 žmonių, kuriai vadovavo LTSR Švietimo ir Meno Darbuotojų profsąjungos Kupiškio apskr. k-to pirm. drg. Bielonšovas. Ekskursijos dalyviai plačiai susipažino su gražiąja TSRS sostine.

J. Vaitiekūnas

Jiems kelių taisydas nesvarbu

Subačiaus valsčiaus keliai randasi blogoje padėtyje. Ypač blogas vieškelis Subačiaus miestelis — Taruškos. Tačiau į tai nekreipia mažiausio dėmesio valsč. vykd. k-to pirmininkas drg. Jupatovas. Kada gi, atkreips?

N. Viriuganovas

Komjaunimo gyvenimas

Į komjaunimo vadovaujantį darbą parinkti patyrusius kadrus

Geras komjaunimo organizacijos darbas pareina nuo jos vadovo darbo bei sugebėjimo jį organizuoti. Todėl, parenkant valsčių komjaunimo vadovų kadrus, reikalinga visapusiškai apvarstyti, ar paskirtasis darbuotojas sugebės susitvarkyti su jam paskirtu darbu.

Deja, į komjaunimo kadrų parinkimą pro pirštus žiūri LLKJS Kupiškio apskrities komitetas. Štai prieš penkis mėnesius į Gelažių valsčiaus komjaunimo organizatoriaus postą buvo paskirtas tik ką į komjaunimą įstojęs, dar nieko nesuprantantis apie komjaunimo darbą, komjaunuolis drg. Jurkevičius. Kokie gi iš to rezultatai? Drg. Jurkevičius, nežinodamas kaip organizuoti darbą ir negaudamas konkre-

čios paramos iš LLKJS apskrities k-to darbuotojų, nukrypo nuo komjaunimo linijos. Iš pagrindų peržvelgus drg. Jurkevičiaus darbą susidaro vaizdas apie kritišką padėtį Gelažių valsčiaus komjaunimo organizacijoje, kuri savo eilėse turi daugiau kaip 30 narių. Kaip šioje komjaunimo organizacijoje praeina komjaunimo susirinkimai? Jie visuomet praeina be jokios kritikos bei savikritikos, be išstojimų ir pasisūlymų. Žodžiu, visą komjaunimo susirinkimą veda vienas Jurkevičius. Jis rašo komjaunimo organizacijos susirinkimo protokolą, nes daugumas komjaunuolių nesugeba to padaryti. Drg. Jurkevičiaus išstojimu prasideda ir pasibaigia komjaunimo susirinkimas.

Dėl pleno prievolių paspartinimo į kaimą išeina tik po 2-3 komjaunuolius. Pats Jurkevičius pradėjo sistematingai girtuokliauti. Jo pavyzdžiu seka ir kiti komjaunuoliai. Antai 16 dieną įvykusį susirinkimą girtas atėjo pats Jurkevičius ir net komjaunuolės Jasiūnaitė, Nagrockytė, Skaparaitė. Nemaža dalis komjaunuolių nenešioja ženkliukų ir yra už du tris mėnesius nesumokėję nario mokesčio. Komjaunuolė Ona Nagrockytė į komjaunimą buvo priimta be pirminės komjaunimo organizacijos susirinkimo. Visiškai neveikia politavinimosi rateliai. Beveik visi komjaunuoliai neskaito knygų bei laikraščių. Dėl to komjaunuolių politinis lygis yra visai žemas.

M. Mačiulaitis

Penkmečio statyboje

Pirmoji staklių gamykla Lietuvoje

Sostinės Naujosios Vilnios rajone ypatingai išsiskiria „Žalgirio“ — Lietuvos staklių gamybos pirmagimio gamyklos korpai.

Anksčiau tos gamyklos, vieno korpo vietoje stovėjo medinis begrindantis pastatas, kuriame tilpo mechaninės vokiečio Mozero mechaninės dirbtuvės. Visi dirbtuvių įrengimai tesusidėjo iš penkių senų staklių ir dviejų kalvių žaizdų. Vokietis, praturtėjęs iš liaudies išnaudojimo, vadino savo įmonę „technikos fabriku“.

Naujoji gamykla, sukurta pagal stalininį penkmečio pla-

na, aprūpinta moderniška technika.

Šviesiuose, erdviuose korpuose stovi dabar daugiau kaip 40 metalų apdirbančių staklių, dešimtys sudėtingiausių įrengimų, broliškų respublikų prisiųstų. Gamyklos kolektyvas savo paties jėgomis šiuos įrengimus sutvarkė ir sumontavo, paruošė technologiją ir techninę dokumentaciją, pagamino reikalingą instrumentų kiekį.

Mechaniniame ceche, kur stovi sudėtingiausios bei įvairiausiems darbams skirtos staklės, technologinis procesas virsta sroviniu metodu.

Įrengimus montuojant pasižymėjo Adomo Dunovskio brigada. Gamykla dar neturėjo transporto priemonių, kai buvo pradėtos 26 tonų staklių, susidedančių iš šimtų detalių, įrengimas.

Stachanovinis sumanumas padėjo drg. Dunovskiui paprasčiausiais įrankiais perkelti ir sustatyti didžiules stakles nė kartą nepažeidžiant tikslų jų dalių sąveikos.

Staklių ritmingą darbą sutvarkant pasižymėjo taip pat tekintojas Peško, šaltkalvis Galižauskas, Vaikševičius, Lisovento ir daugelis kitų, pirmą kartą įgijusių specialybę gamykloje.

Greta mechaninio cecho stovi didžiulis pastatas, kurio viduryje tilptų keletas Moze-

ro dirbtuvių. Tai — „Žalgirio“ liejimo cechas. Jis turi pakankamai šviesos ir oro, daug mechanizmų, kurie ne tik palengvina darbą, bet pilitinai atstoja rankų darbą.

Liejimo cecho pajėgumas siekia 6 tonas metalo per valandą.

Liejyklos ūkiui reikėjo daugiau kaip 1.000 kubinių metrų formuojančios žemės.

Anksčiau visoms Lietuvos liejykloms šita žemė įveždavo iš Saksonijos. Tačiau Tarybų Lietuvos geologija arti gamyklos rado puikią formuojančią žemę. Tai žemei paruošti darbai įrengti tobuli mechanizmas. Šalia to gamyklos kolektyvas, prityrusio gamybininko demobilizuoto Tarybinės Armijos majoro, drg. Galeševičiaus vadovaujamas, per trumpą laiką pagamino pagalbinus įrengimus staklėms, įrengė laboratoriją medžiagai ir formuojančiai žemei iširti.

1948 metų išvakarėse gamykla, ilgai prieš nustatytą laiką, stojo į rikiuotę ir pradėjo gaminti gręžiamųjų staklių bandomąją partiją. Darbo eigoje buvo pagerinta technologija, įsisavinta terminis detalių apdirbimas.

Gręžiamųjų staklių bandymas davė gerus rezultatus. „Žalgirio“ gamykla pradėjo serijinę staklių gamybą. Jos averia po 100 kilogramų ir susideda iš 104 detalių.

Dėl jų mažo dydžio ir aukšto produktingumo „Žalgirio“ staklės yra labai patogios mechanikiams cechams ir tarybinių ūkių dirbtuvėms, ko-

Visur pirmosios

Visą laiką visose ūkinėse ir 15 individualių pasikalbėjimų ir politinėse kampanijose aktyviai dalyvauja ir Kupiškio valsčiaus moterys — delegatės. Valsčiuje moterys suorganizavo 2 talkas, kurios daug prisidėjo nuvalant nuo laukų derlių, Valsčiaus žemės ūkio kooperacijos draugijos 6 moterys — delegatės sugrėbė 3 ha dobilų. Darbe gerai pasirodė talkoje dalyvavusios Baltuškienė, Kravcova, Tunkevičiūtė ir kit. Antra 9 moterų — delegačių talka nuplovė senelių namų pagalbinio ūkio 2,5 ha rugių. Darbe ypač gerai pasirodė Žalnierionienė Ona ir Bajoraitė Aldona.

Moterų — delegačių iniciatyva pravesta per liepos mėnesį 5 valstiečių susirinkimai

Valsčiaus moterys — delegatės stengiasi likti visur pirmosios. Buivėnų kaimo moteris — delegatė Starkovienė Julė ir Mačiulienė Anelė jau atsiskaitė su valstybe pieno paruošose visu 100 proc. Noriūnų apylinkės naujakurė moteris — delegatė pieną jau stato 1949 metų s-ton. Nuo kupiškiečių stengiasi neatsilikti ir subatietės. Jos, vadovaujamos valsčiaus moterų organizatorės drg. Bal-kauskienės, aktyviai dalyvauja valsčiaus ūkiniame ir politiniame gyvenime.

S. Dačiulis

Vytautas Nemunaitis

Naujas kaimas!

Mūsų kaimas šiandieną apynaujis:
Daug kiemų čia išdygo naujų...
Dar tada, kai su šautuvu grumėmės,
Jis atkuto kiemais ir darželiais rūtų.

Drasiai galvą pamuisto ir iškelia
Šaunus šyvas naujakurio žirgas,
O tada dar jisai prie kumelės krykštavo
Ir bėgiojo laukais, kaip pašėlusį stirna.

Budo žemė žiedais ir javais ir sodybomis
Vis naujom ir naujom, tartum snaigė...
Mes žygiavom pirmyn — gimtą vis žemę mynėme —
Tuoį ir karas Tėvynėje baigės.

Tada šauniai išvydome vasarą,
O prisimenu, Kauno paplentėj,
Kai mergaitė mus girdė pavargusius,
Bet išėjusius mirt ar gyventi.

Ir išėjom iš apkasų į gyvenimą,
Į gyvenimą, kaip vasaros žiedas...
Šuoliats bėgo uždusęs mus Nemunas,
Ir mes krašto prikelti išėjom.

Lipdėm, kasėm, ardėm nuodėgulus,
Ir pelenus žarstėm pavėjui,
Kol atėjo ir šis vasarinis žydėjimas
Su darbais, su svajonėm, idėjom...

Mūsų kaimas — nunai kolektyvinis:
Susibūrė, kaip pavasarį bitės.
Ir į šviesą kelius mes išskynėme —
Nepaliausime kurti, statyti!

lektyviniams ūkiams ir MTS. Tarybinės Armijos 30 metinėms Lietuvos staklių gamintojai pagamino pirmąsias stakles.

Staklių gamyboje dirba buvusieji mokiniai, kurie praėjo gamykloje tikrą techninę mokyklą. Daugelis jų tapo meisteriais ir brigadieriais ir jau patys apmokė po 5-6 gamybos naujokus. Tekintojas drg. Peško — geriausias gamyklos stachanovininkas. Jis vykdo atsakingiausias operacijas.

Jaunas darbininkas drg. Dobrovolskis atėjo į gamyklą neturėdamas jokios specialybės. Čia jis mokėsi techninio minimumo ratelyje, o po to, stachanovinėje mokykloje. Dabar drg. Dobrovolskis pilnai įsisavino priešakinius dar-

bo metodus ir pirmas pradėjo aptarnauti tris frezuruojančias stakles.

Trys broliai Dunovskiai — garsūs aukšto išdirbio meistrai. Du jų dirba aukščiausios rūšies meistras, trečias liejikos cecho meistras.

Kadrai — gamyklos aukso fondas. Jie nulemia gamybą stumia ją pirmyn. Dėl to administracija organizavo nuolat veikiančius techninio minimumo ratelius. Jauniems darbininkams surengė individualinį apmokymą.

Savo gamybos tempais gamykla jau pasiekė 1949 metų pajėgumą. Bet staklių gamintojų kolektyvas nesitenkino tuo, kas pasiekta. Jis kovoja, kad kitais metais įvykdytų penkmečio planą.

N. Jevonis

Jau atsiskaičiau su valstybe

Aš kai kada buvau žmogus be ateities. Smetonininkų valdžia man žadėjo išvaržyti mano mažą ūkį ir mane „suriesti į ožio ragą“, kaip tankiai išsireikšdavo anstoliai.

Bet griuvo prakeiktasis smetoninis režimas, o su juo — skelos, anstoliai, mano vargas ir skurdas. Ponai juodais limuziniais išbėgo pas savo draugus fašistus į hitlerinę Vokietiją.

Dabar aš tapau pilnateisiu žmogumi. Tiesa, esu mažas, bet tas nieko nereiškia. Dabar aš esu pilnateisis savo žemės šeimininkas ir gerai žinau, kad ją puresiu sau.

Tarybų valdžia man daug padėjo. Šį pavasarį, vykdant sėjos darbus, aš iš anksto apsirūpinau sėklomis ir sėją atlikau aukštame agrotechnikos lygyje. Tas davė geras pasekmes: vasarą pas mane liūliavo, kaip mūras, rugiai.

Su derliaus nuėmimo darbais aš paskubėjau, kad nu-

bloškęs, galėčiau greičiau pristatyti naujojo š. m. derliaus brandžius grūdus Tarybų valstybei.

Aš pasitaręs su savo kaimynais, nutariau pradėti atsiskaitymą su valstybe grūdų paruošose raudonųjų gurguolių būdu. Mes, bene pirmieji apskrityje, susiorganizavome raudonąją gurguolę ir atvežėme valstybei daug tonų naujojo derliaus grūdų.

Aš raudonojoje gurguolėje dalyvavau ne vieną kartą. Tas man davė galimybę vienam iš pirmųjų visame Šimonių valsčiuje pilnai atsiskaičyti su valstybe naujojo derliaus duona. Žinodamas, kad ši duona eina kilniems penkmečio statybos tikslams, aš nuvežiau į Kupiškio grūdų priėmimo sandėlį 40 kilogramų viršplaninių grūdų.

Šie mano viršplaniniai grūdai eina miestų darbininkams ir tarnautojams. Jie mums gašina žemės ūkio mašinas ir

irankius, o aš jiems — duoną. Juk pas mus, Tarybų valstybėje, ir yra toks darnus darbininkų ir valstiečių bendradarbiavimas.

Baigdamas dar noriu pridurti, kad dar atsiranda nemažas skaičius vidutinių ir biedniokų darbo valstiečių, kurie vis dar delsia su jiems uždėto paruošų plano vykdymu. Tokiems aš patariu: meskite visokias keistas laukimo mintis, neklausykite kvalilos buožių galvosenos ir atsidadusiai vykdykite prievolės. Juk gėda mums atsilikti uodegoje kartu su sabotuojančiais buožėmis.

Tad, visi, kaip vienas, laiku atsiskaičykime su valstybe grūdais ir tuo atlikime savo pažadą, duotą laiške draugui Stalinui.

A. Kavoliūnas,
Šimonių valsčiaus, Šimonių apylinkės darbo valstietis

Gerei dirba kaimo laiškininkas

Subačiaus valsčiaus ryšių kontoros kaimo laiškininkas drg. Malinauskas Jurgis sąžiningai atlieka jam pavestas pareigas. Be to, jis, gerai suprasdamas spaudos vertę, ragina valstiečius užsisakyti laikraščius. Nuo balandžio mėnesio Malinauskas valstiečių tarpe išplatino 50 egzempliorių laikraščių.

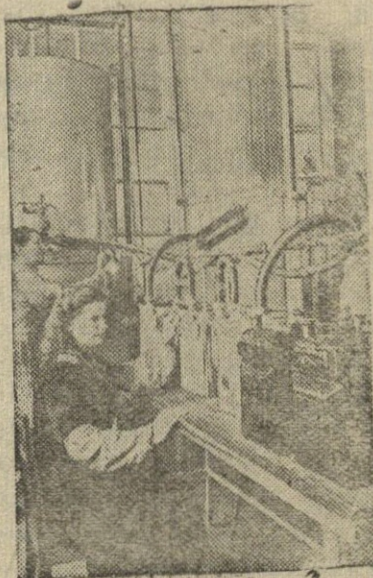
V. Mickevičius

Įvesta tvarka

Nekurį laiką Svėdasų valsčiuje buvo nustojęs veikti kinas, bet šiuo metu čia įvesta visiška tvarka: reguliariai demonstruojami filmai ir t.t.

Naujai įvesta tvarka kine svėdasiešiai labai patenkinti.

J. Lapinskas

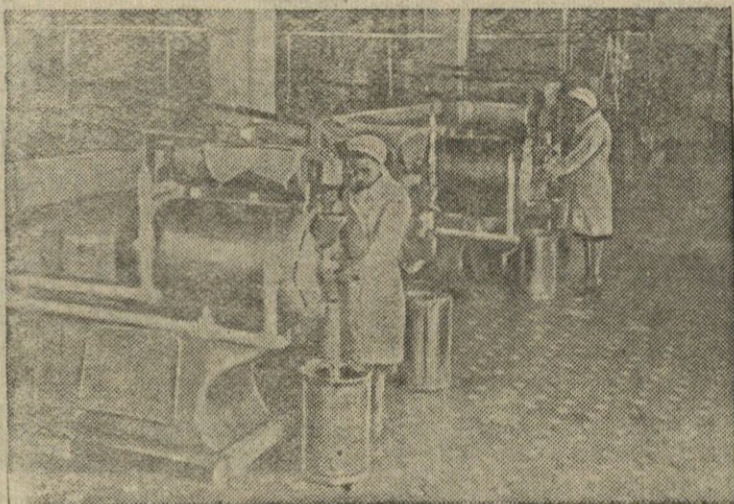

Maskvos gamykloje „Metallo-prom“ įvestas naujas gamybos metodas. Gamykla atsiekė gamybingumo, atžymėto penkmečio plane 1950 m.

Nuotraukoje: bandomosios stoties kontrolieriai J. M. Jegorova ir J. S. Pliungina tikrina gaminius bandomajame stende.

E. Jevzerichino foto

TASS-o spaudos klišė

Maskvos M. Gorkio vardo pieno kombinatas — viena iš stambiausių sostinės maistinių įmonių.
E. Jevzerichino foto

TASS-o spaudos klišė

Mums rašo

Kas trukdo dirbti?

Kiekvienas tarybinis darbuotojas pildo jam pavestas pareigas, stengdamasis savo darbu prisidėti prie atstatymo karo metu vokiškųjų okupantų sugriauto mūsų krašto.

Bet dar atsiranda tokių darbuotojų, kaip Šimonių valsč. vykd. komiteto pirmininkas drg. Mėlynis, kuris nemato to, kad pats nieko nedirba, bet dar ir trukdo kitiems tarnautojams dirbti.

Š. m. liepos mėn. 11 dieną buvo sušauktas Butėnų apylinkės kooperatinės žemės ūkio draugijos narių susirinkimas.

Draugijos pirmininkas drg. Karaliūnas pakvietė padėti pravesti susirinkimą ir drg. Mėlynį, bet šis atsisakė, o vykstant į susirinkimą LKKS VK sekretoriui drg. Kanapeckui, drg. Mėlynis pareiškė: „Kam tau dar valkiotis? Tegul čia ir organizuoja vienas Karaliūnas. Čia jo darbas“.

Tokie drg. Mėlynio išsireiškimai yra neleistini ir tokius darbuotojus, kurie, vietoje, kad padėti, dar agituoja kitus nedirbti, nedelsiant reikia sudrausti.

K. Griciūnas

Rimčiau susirūpinti pūdymo paruošimu rudens sėjai

Geras pūdymo įdirbimas įgalina sėkmingą rudens sėjos įvykdymą. Tačiau šis reikalas pamirštas Šimonių MANP. Punkto vedėjui drg. Notkui visai nesvarbu, kad pūdymas žaliuoja apaugęs piktžolėmis ir kitomis įvairiomis žolėmis. Pūdymas neartas ir nė karto nekartotas. Taip žemę ruošti rudens sėjai, kuri jau nebe už kalnų, negalima, nes, pasėjus į tokią dirvą grūdus,

gausime visai menką derlių. Penkmečio planas reikalauja, kad derlius kas kart būtų didinamas. Pasirodo, kad drg. Notkaus tas neįsivaizduoja ir jam yra nesvarbus jokie penkmečio planai.

Drg. Notkau, laikas pabusti iš miego ir pažvelgti į žaliuojantį pūdymą vadovo, o ne simulianto akimis.

S. Pakriaušis

Dienos temomis

Nepunktualumas

Kur-nekur, bet Kupiškėje tai jau ir nemėgink! kokia nors paskaita laiku nueiti, nes visuomet apsiliksi: salė bus tuščia. Čia jau, mat, tokia taisyklė: skelbime užrašomas toks tai toks laikas, o faktinai prasideda už 1 — 2 val.

Žinrėk, retkarčiais skaitai skelbimą: 5 — 6 val. po pietų įvyksta draugiškos futbolo rungtynės tarp...

Na, futbolo rungtynės, aiškus dalykas, visgi kultūringas dalykas. Tačiau! Jai kupiškėnai paprastai renkasi tik apie 6,30 val., nes vistiek ankčiau jos neprasidės: Kupiškėje nepunktualumas — įprastas ir įsigyvenęs dalykas.

Pas mus nepunktualumo pavyzdžių galima rasti labai

daug: paskaitos, meniniai vakarai, kinoseansai, sporto rungtynės ir t. t. ir t. pan.

Nėra ko ir kalbėti apie nepunktualumo žala. Visų pirma, tas dirgina visuomenės nervus, o antra — parodomas netvarkingumas ir nepareigingumas.

To nepunktualumo kol kas neišvengia net ir tokios organizacijos, kaip komjaunimo apskrities komitetas, kultūros namai ir t. t. Štai neseniai įvykęs komjaunimo vakaras prasidėjo visa valanda vėliau.

Argi nereikėtų vieną kartą baigti su bet kokio laipsnio nepunktualumu?...

J. Vasarinis

Ekskursija į Ukrainos TSR

Foto Botagas

Neseniai LLKJSUK iniciatyva buvo organizuota LTSR virinių mokyklų moksleivių ir komjaunuolių ekskursija į Ukrainos TSR sostinę Kijevą. Ekskursijoje dalyvavo ir Kupiškio gimnazijos pirm. komj. org. sekretorius drg. Baltušis. J. Jankaitis

„STALINO KELIU“
MEDŽIAGOS PĖDSAKAIS

„Karių ir fašizmo aukų kapai“

Tokio pavadinimo straipsnis buvo atspausdintas „Stalino Keliu“ № 64(119), š. m. liepos 24 d. Išskirti faktai teisingi. Dėl jų išgyvendinimo imtasi sekančių priemonių: gyventojams pranešta, kad neganytų karvių ant brolių kapų, o Račiūpėnų apyl. vykd. k-to pirmininkas įpareigotas kapus prižiūrėti. Be to, išskirti specialūs cementiniai stulpeliai kapams aptverti.

N. Kalnūtis,

Kupiškio valsč. vykd. k-to pirmininkas

„Lietuvių kalbos blaurotojai“

Taip vadinosi straipsnis, atspausdintas „Stalino Keliu“ № 65(120), š. m. liepos 23 d. Jame išskirti kritikiniai faktai apie lietuvių kalbos darytoją Timofejevą pasitvirtino. Timofejevas perspėtas.

V. Girklys,

Kupiškio apskr. prekybos skyriaus vedėjas

„Kenkėjos telefono centrinėje“

Šitokio pavadinimo straipsnis buvo atspausdintas „Stalino Keliu“ № 64(119), š. m. liepos 20 d. Jame buvo kritikuotos Kupiškio telefono centrinės telefonininkės.

Redakcija dėl minėto straipsnio kreipėsi pas apskrt. ryšių kontoros viršininką drg. Šalimovą, kuris pranešė, kad telefonininkės perspėtos.

Vedėjas nusigando

Kai kurie MANP blogai įdirba valstiečių žemę. (Iš laikraščio).

Šimonių MANP vedėjas Norkus apsigandęs dėl jo vadovaujamo punkto mašinomis apdirbtos žemės išvaizdos:

— Na, ir išaugo piktžolių kultūra!...

SPORTAS

Rugpjūčio mėn. 1 d. Kupiškio gimnazijos kieme įvyko draugiškos krepšinio rungtynės tarp Pasvalio ir Kupiškio „Žalgirio“ komandų. Rungtynės baigėsi 26:17 Kupiškio „Žalgirio“ naudai. Rungtynėms teisėjavo Klimavičius.

Po krepšinio rungtynių įvyko LTSR antrosios grupės futbolo zonišės pirmenybių rungtynės tarp Zarasų „Žalgirio“ ir Kupiškio „Žalgirio“ komandų. Rungtynės laimėjo Zarasų „Žalgiris“ 5:2 (1:0). Kupiškio „Žalgirio“ futbolo komanda LTSR antroje grupėje liko paskutinėje vietoje, nelaimėjusi nė vieno rungtynių su įvarčių santykiu 5:51. Rungtynėms teisėjavo Černiauskas.

Tą pat dieną įvyko draugiškos futbolo rungtynės tarp Pasvalio „Žalgirio“ ir Kupiškio „Žalgirio“ jaunių. Rungtynės laimėjo kupiškėnai 2:1.

Teisėjavo Klimavičius.

UŽSIENIO ŽINIOS

Dėl katastrofos Liudvigshafene

BERLYNAS, VII. 31 d. (TASS). Gauti kai kurie nauji duomenys apie milžinišką sprogimą „Badeno anilino-sodos fabrike“ Liudvigshafene ties Reinu. „Badeno anilino-sodos fabrikas“ yra pagrindinė vokiškojo karinio „I. G. Farbenindustri“ chemijos tresto įmonė. Tas fabrikas jau seniai negamina nei anilino dažų, nei sodos. Karo metu jis buvo pagrindinis nuodingų dujų bei sprogstamųjų medžiagų tiekėjas hitlerinei karo mašinai. Amerikiečių ir anglų bombonešiai sugriovė arti fabriko esančius miestus — Liudvigshafena (kairiajame Reino pakraštyje, prancūzų okupacinėje zonoje) ir Manheimą (dešiniajame Reino pakraštyje, amerikiečių okupacinėje zonoje). Tačiau fabrikas nuo bombardavimų nenukentėjo. Į dešimčių kvadratinį kilometrų aikštę nenukrito beveik nė vienas sprogstamasis sviedinys.

Berlyno demokratinuose sluoksniuose mūrodo, kad liepos mėn. 28 d. sprogimas geriausiu būdu paaiškina tai, kam buvo apsaugotos nuo bombų ir rūpestingai išsaugotos nuo demontavimo pagrindinis „I. G. Farbenindustri“ fabrikas.

Sprogimo židinys buvo fabriko skyriuje, kur stiprioje prancūzų kareivių apsaugoje, prancūzų organų užsakymu, buvo atliekami bandymai su karinėmis cheminėmis medžiagomis. Požemio smūgiai nuo sprogimo pasklido 30 kilometrų spinduliu. Nuodingų dujų ir garų stulpas pakilo į dangų iki 1.000 metrų aukštumo. Tiek Liudvigshafena,

ties ir Manhelme išbyrėjo langų rėmai. Sprogimo banga vertė žmones ant žemės, apiberdama griuvėsių skeveldromis. Ties Liudvigshafenu ir Manheimu pasklido nuodingi fosgeno ir amoniako garai.

Kariniai organai išakė pasitelkti dujų pavojaus signalą.

Oficialiais prancūzų duomenimis, iš po fabriko griuvėsių per dvi gelbėjimo darbų dienas ištraukta daugiau kaip 200 darbininkų lavonų, kurių tik nedaugelis buvo atpažinti. Spaudos duomenimis, žuvusiųjų skaičius siekia 1.000 žmonių, o sunkiai sužeistų žmonių skaičius prašoka 2.000. Daugelis jų sužeisti mirtinai.

Netrukus po sprogimo gausios prancūzų ir amerikiečių karinės dalys apsiuntė fabriką ankštu žiedu. Korespondentams nebuvo leista apžiūrėti katastrofos vietą.

Prancūzų atstovai visiškai sumišę kasdien kartoją, esą sprogimo Liudvigshafene priežastys „nežinomos“. Bet net amerikiečių Asošieted Pres agentūra turėjo pripažinti, kad sprogimas įvyko toje fabriko dalyje, kur buvo gaminamos sprogstamos ir degančios medžiagos raketiniams sviediniams. Ne atsitiktinis dalykas, kad tas agentūros pranešimas buvo nuslėptas nuo vokiečių visuomenės.

Specialistų, tiriančių Vokietijos demilitarizacijos klausimus, sluoksniuose apie sprogimą Liudvigshafene pareiškama štai kas:

„I. G. Farbenindustri“ koncerno karinis fabrikas Liudvigshafene, šalia kitų potencialių kovinių nuodingų me-

džiagų, gamino „hidrozino-hidrato“ medžiagą, kuri sudaro sudetinę dalį sprogstamojo mišinio „Fau - 2“ ir kitiems raketiniams sviediniams. Tas fabrikas buvo stambiausia Vokietijoje chemijos įmonė, kurioje darbininkų skaičius karo metu siekė 40.000. Pagal Kontrolinės Tarybos direktyvą № 39, tokios įmonės turėjo būti visiškai likviduotos, nes jos priklauso prie pirmos kategorijos karinių įmonių.

1946 metais prancūzų atstovai keturšaliame komitete Vokietijos kariniam potencialui likviduoti įrašė „Badeno anilino-sodos fabriką“ į sąrašą įmonių, kurios turi būti sunaikintos. Tačiau sudarant to fabriko likvidavimo planą, prancūzai numatė tik jo dalinį likvidavimą ne daugiau kaip vienos šimtosios tos įmonės apimtyje. 1948 m. sausio mėnesį trišalė komisija apžiūrėjo fabriką Liudvigshafene. Prancūzų organai pateikė komisijai aktą apie fabriko dalies likvidavimą. Bet tikrovėje pasirodė, kad net šimtoji įmonės dalis nebuvo likviduota. Tarybinis atstovas reikalavo ištirti visą fabriką. Tačiau prancūzų ir ypač amerikiečių bei britų atstovai tam pasipriešino. Tokiu būdu buvo nuslėptas tikras Liudvigshafeno fabriko gamybos pobūdis. Surašytą apie tai protokolą pasirašė visi keturi komisijos atstovai.

Katastrofa Liudvigshafene dar kartą parodė, sakoma kairiuose politiniuose sluoksniuose, kad vakarų okupaciniai organai slepia karinių medžiagų gamybą savo zonuose.

(ELTA).

VVSP vadovybės plenumas

BERLYNAS, VII. 31 d. (TASS). Liepos mėn. 28 ir 29 d. d. Berlyne įvyko 12 Vokietijos vieningos socialistinės partijos vadovybės plenumas. Paskelbtame komunikate apie plenumo rezultatus sakoma:

„Liepos mėn. 28 ir 29 d. d. įvykusiame VVSP vadovybės plenumo ataskaita apie centro sekretoriato darbą padarė Valteris Ulbrichtas. Jis dar kartą pabrėžė Vokietijos vieningos socialistų partijos vadovaujantį vaidmenį įvykdant svarbius uždavinius, išskirtus ūkio plano visiems rytinės zonos gyventojams. Valteris Ulbrichtas pareikalavo sukoncentruoti visas partijos jėgas 1948 m. antrojo pusmečio planui įvykdyti ir viršyti ir plačiai panaudoti kritiką ir savi-kritiką visiems esamiems trunkumams pašalinti. Vokiškasis ūkio planas yra visoms parti-

joms ir organizacijoms išbandymas jų pasiruošimo bendrai dirbti ir neprileisti dvilypės reakcinių elementų politikos, kaip tai įvyko paskutiniuoju metu LDP.

Plenumo dėmesio centre buvo Oto Grotevolio pranešimas apie 1918 m. lapkričio revoliuciją Vokietijoje ir apie Vokietijos darbininkų sąjudžio istorijos pamokas.

Oto Grotevolis kritiškai išanalizavo įvairių Vokietijos darbininkų sąjudžio srovių klaidas ir silpnąsias puses praeityje. Jis nubrėžė išsivystymą, kuris atvedė į 1914 m. rugpjūčio mėn. 14 d., į karo kreditų patvirtinimą, taip pat į darbininkų sąjudžio skilimą, kuris buvo logiškas revizionistų, reformistų ir oportunistų politikos padarinys. Oto Grotevolis išskėlė priežastis, kurios atvedė į darbininkų pralaimėjimą 1918 m. lapkri-

čio mėn. 9 d. buržuazinėje revoliucijoje. Lapkričio revoliucijos, kurios 30 metų minimos šiais metais, pamokos turi parodyti partijai kelią išspręsti šioms uždaviniais, kurie nebuvo išspręsti 1918 metais.

„Plenumo posėdį atidarius, — sakoma toliau komunikate, — liepos mėn. 29 d. VVSP pirmininkas Oto Grotevolis partijos vadovybės vardu išreiškė gilią užuojautą anilino gamyklose Liudvigshafene katastrofos aukų šeimoms. VVSP vadovybė nutarė nusiųsti anilino gamyklų gamybinei tarybai telegramą, pareiškiant savo užuojautą, ir, kaip pirmają pagalbos aukoms ir žuvusiųjų giminiams priemonę, išskirti 50 tūkstančių markių“.

(ELTA).

Atsakingas Redaktorius A. DAGELIS